

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/22-03/32
URBROJ: 613-07-22-9
Varaždin, 15. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
socijalno-liberalna
stranka
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2021.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2021.	18
	Provedba naloga i preporuka	29

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske socijalno-liberalne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 25.750,00 kn za financiranje redovne političke aktivnosti Stranke, a nisu evidentirani ni iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe, koji su u izvješćima o primljenim donacijama (obrasci IZ-D-IP) iskazani u iznosu od 15.052,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje u vezi s izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, održanim u svibnju 2021., u iznosu od 585.334,00 kn (od čega se na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi 396.791,00 kn, izbor kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike 120.414,00 kn i druge usluge promidžbe i informiranja u vezi s izborima 68.129,00 kn), evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima kao prijenosi/uplate sredstava Stranke na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe koje je Stranka otvorila za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na posebne račune kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župana koje je Stranka predložila, kao i povrati preostalih neutrošenih sredstava sa spomenutih posebnih računa (u negativnim iznosima) na redovan račun Stranke, i to međusobnim prebijanjem, bez knjigovodstvenih isprava (pojedinačnih ulaznih računa navedenih u izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe – obrazac: IZ-T-IP, koji je sastavni dio financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe). Navedeno onemogućava usporedbu jesu li podaci iskazani u financijskim izvještajima o financiranju troškova izborne promidžbe istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i iskazanim u financijskim izvještajima Stranke. Prema podacima iz financijskih izvještaja o financiranju troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojima je Stranka sudjelovala samostalno (i koje je s propisanim priložima dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, po okončanju izbora), troškovi izborne promidžbe iznosili su 301.783,00 kn. Za rashode u iznosu od 283.551,00 kn, koji su ostvareni za promidžbu i informiranje za potrebe lokalnih izbora, Stranka nije Državnom uredu za reviziju dostavila dokumentaciju.

Popis imovine i obveza na 31. prosinca 2021. je obavljen, ali nije cjelovit. Stanja iskazana u financijskim izvještajima za 2021. i evidentirana u poslovnim knjigama u pojedinim slučajevima ne odgovaraju stanjima utvrđenim popisom imovine i obveza na 31. prosinca 2021. Tako je novac u blagajni u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentiran i iskazan u iznosu od 18.692,00 kn, a prema popisu imovine i obveza iznosi 19.982,00 kn, što je 1.290,00 kn više; sitni inventar je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentiran i iskazan u iznosu od 19.236,00 kn, a prema popisu imovine i obveza iznosi 14.427,00 kn, što je manje za 4.809,00 kn. Nadalje, popisom imovine i obveza nije obuhvaćen novac na prijelaznom računu u iznosu od 500,00 kn te potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenika za više plaćene poreze u iznosu od 12.527,00 kn (koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima). Također, popisom imovine i obveza obuhvaćena su potraživanja za prihode (od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 217.666,00 kn, koja su jednaka potraživanjima prethodne godine. Popisom imovine i obveza nije navedeno je li obavljena provjera starosne strukture navedenih potraživanja te utvrđena eventualna nenaplativa i zastarjela potraživanja.

Stranka u 2021. nema ustrojenu evidenciju o nepodmirenim članarinama i članskim doprinosima te potraživanja za članarine i članske doprinose nisu utvrđena, kao ni evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima.

Potraživanja za prihode (po posebnim propisima) od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u jednakom su iznosu od 217.667,00 kn iskazana i 1. siječnja i 31. prosinca 2021., kao i u okviru odgođenog priznavanja prihoda (za prethodnu i tekuću godinu). Potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja se odnose na 2021. nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima. (točka 3. Nalaza)

- Bilješke uz financijske izvještaje su sastavljene, ali uz pojedine prihode i rashode u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi značajnijih odstupanja (između ostalog, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u odnosu na prethodnu godinu manje su ostvareni za 15.989,00 kn ili 38,3 %; drugi nespomenuti materijalni rashodi su u odnosu na prethodnu godinu više ostvareni za 7.432,00 kn ili 15,6 %, dok su financijski rashodi u odnosu na prethodnu godinu više ostvareni za 2.312,00 kn ili 40,9 %). (točka 4. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez. U Registar političkih stranaka upisana je u siječnju 1990. Početkom 2006. održan je Sabor ujedinjenja na kojem se Hrvatski socijalno liberalni savez ujedinio s Liberalnom strankom i od tada djeluju pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Sjedište Stranke je Trg Nikole Šubića Zrinskog 17/I, Zagreb.

Statutom (iz studenoga 2009.) uređen je pravni status, naziv, sjedište i znak te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke. Ustrojena je na teritorijalnom načelu, a organizacijski oblici Stranke u pravilu slijede teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Temeljni organizacijski oblik je ogranak, koji se ustrojava na području općine ili grada te gradske četvrti u Gradu Zagrebu, odnosno na području jednog ili više mjesnih odbora. Županijska organizacija ustrojava se na području županije, a na području Grada Zagreba gradska organizacija. Na području Republike Hrvatske koncem 2021. Stranka ima aktivnih 14 županijskih organizacija, Grad Zagreb te 75 ogranaka s 14 820 članova. Tijela ogranaka su skupština, izvršni i nadzorni odbor, a županijskih organizacija županijska skupština, vijeće, nadzorni odbor i statutarna komisija. Statutom su također utvrđeni način osnivanja te djelokrug poslova navedenih tijela ogranaka i županijskih organizacija.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnje vijeće, Predsjedništvo, predsjednik, Nadzorni odbor, Statutarna komisija, Direkcija te politički tajnik.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborna tijelo Stranke. Izborni sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine. Sabor Stranke, između ostalog, donosi i mijenja Temeljna načela, Programska usmjerenja i Statut, usvaja temeljnu rezoluciju Sabora kojom se utvrđuje politika u sljedećem mandatnom razdoblju, donosi poslovnik, odluke i druge akte, bira i razrješuje predsjednika te članove drugih tijela i odlučuje o drugim pitanjima koja se odnose na rad Stranke.

Središnje vijeće je najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva Sabora, koje čine 44 člana izabrana na Saboru, među kojima dva člana izabrana s liste kandidata koju predlažu Mladi hrvatski liberali, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru, predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske i predsjednici županijskih vijeća Stranke, odnosno predstavnici Stranke u Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Ima predsjednika i dva potpredsjednika te tajnika. Na osnovi Temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata donosi odluke i zaključke te daje preporuke, raspravlja o izvješću predsjednika Stranke i odlučuje o njegovu prihvaćanju, donosi prijedloge dokumenata za Sabor, odlučuje o povezivanju Stranke s drugim organizacijama te učlanjivanju u međunarodne organizacije, donosi odluku o stupanju u koaliciju na državnoj razini i istupanju iz nje te obavlja i druge poslove predviđene Statutom i drugim aktima.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo, koje koordinira i provodi cjelokupnu politiku Stranke te samostalno odlučuje u okviru Temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata, a odgovara Središnjem vijeću Stranke. Predsjedništvo čine predsjednik Stranke, potpredsjednici, politički tajnik, direktor Stranke i najviše deset članova koje imenuje i razrješuje predsjednik Stranke uz potvrdu Središnjeg vijeća.

Članovi Predsjedništva ne mogu biti članovi Središnjeg vijeća Stranke. Predsjedništvo ostvaruje Temeljna načela i Statut konkretnim političkim djelovanjem, predlaže Središnjem vijeću stupanje u parlamentarne koalicije i kandidate za državne dužnosnike, donosi odluku o osnivanju kluba zastupnika iz redova Stranke u Hrvatskom saboru, brine se o ustrojstvu, članstvu i promicanju Stranke. Nadalje, potiče tijela Stranke na donošenje odluka iz svoje nadležnosti, odlučuje o tome što je poslovna tajna Stranke, pribavlja i raspoređuje sredstva za djelovanje Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Predsjedništvo je u travnju 2015. donijelo Etički kodeks.

Predsjednik upravlja Strankom i odlučuje o svim tekućim poslovima vezanim za upravljanje Strankom u dogovoru s članovima Predsjedništva. Predstavlja i zastupa Stranku te provodi politiku u skladu s Temeljnim načelima, Statutom i odlukama nadležnih tijela i u tu svrhu donosi provedbene političke odluke, zaključke, upute i druge akte te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Predsjednik Stranke u 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2022.) je Dario Hrebak, diplomirani kriminalist.

Nadzorni odbor ocjenjuje, između ostalog, jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski te odlučuje o žalbama protiv odluka i postupanja županijskih nadzornih odbora i nadzornih odbora ogranaka. Sastoji se od pet članova, a neposredno je odgovoran Saboru Stranke kojem podnosi izvješće o radu.

Statutarna komisija, koju bira Sabor Stranke, donosi konačne odluke o isključenju iz članstva Stranke, ocjenjuje statutarnost općih i drugih akata, odluka i postupaka tijela i dužnosnika te preuzima ovlasti i poslove županijskih statutarnih komisija ako su ispunjene pretpostavke propisane Statutom.

Za obavljanje administrativnih, tehničkih i stručnih poslova osnovana je Direkcija, kojom rukovodi direktor. Pravilnikom o ustrojstvu i radu Direkcije, koji je u listopadu 2006. donijelo Predsjedništvo, uređeno je unutarnje ustrojstvo i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Poslove direktora od prosinca 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2022.) obavlja Hrvoje Filipović-Grčić, specijalist ekonomije, a političkog tajnika izvanredni profesor dr. sc. Branko Petrinec.

Koncem 2021. u Stranci su bila tri zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Obavljanje knjigovodstvenih poslova povjereno je knjigovodstvenom servisu, na temelju zaključenog ugovora iz prosinca 2019. (do dana otkazivanja). Stranka je obvezna pravodobno dostaviti svu potrebnu dokumentaciju na temelju koje se obavlja unos poslovnih promjena u poslovne knjige.

Na svojim mrežnim stranicama Stranka objavljuje financijske i stranačke dokumente (Statut, Etički kodeks i drugo), kao i aktualne vijesti koje se odnose na djelovanje Stranke (posljednja objava vijesti u svibnju 2022.).

Planiranje

Godišnji program rada Stranke i Financijski plan (prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije) te Financijski plan po aktivnostima za 2021. doneseni su u prosincu 2020., a izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2021.

Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 1.252.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 1.120.060,00 kn. Također, planiran je i višak prihoda u iznosu od 131.940,00 kn.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 1.339.600,00 kn, a rashodi u iznosu od 1.519.670,00 kn. Također, planiran je i manjak prihoda u iznosu od 180.070,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 23.600,00 kn, prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 1.290.000,00 kn i prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 26.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 320.140,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 1.037.630,00 kn (vrijednosno značajniji su planirani za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 555.000,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 120.000,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 100.000,00 kn, ostale nespomenute rashode u iznosu od 57.700,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 56.000,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 40.000,00 kn i komunalne usluge u iznosu od 40.000,00 kn), rashode amortizacije u iznosu od 13.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 10.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 70.000,00 kn te druge rashode u iznosu od 68.900,00 kn. Izmjenama Financijskog planom po aktivnostima rashodi su planirani u jednakom iznosu od 1.519.670,00 kn (programi 823.000,00 kn, troškovi poslovanja Direkcije i županija s ograncima 696.670,00 kn).

Godišnji program rada Stranke za 2021. sadrži Temeljna načela djelovanja Stranke, redovite stranačke aktivnosti i predstavljanje Stranke u javnosti te međunarodne aktivnosti. Prema Godišnjem programu rada, cilj Stranke je prosperitet društva temeljen na poduzetništvu, obrazovanju, znanosti, očuvanju okoliša, moralnoj odgovornosti i radu. Redovite stranačke aktivnosti Stranka planira provoditi na lokalnoj, područnoj/regionalnoj i nacionalnoj razini putem temeljnih ogranaka, županijskih organizacija Stranke i središnjih tijela Stranke te kroz aktivnosti Direkcije. U vezi s djelovanjem lokalnih tijela Stranke predviđeno je djelovanje općinskih i gradskih ogranaka koji djeluju u skladu sa svojim planovima i programima, usklađenima sa županijskim organizacijama. Tijekom godine središnja tijela Stranke provode aktivnosti putem Središnjeg vijeća, Nadzornog odbora, Statutarne komisije te Predsjedništva. Aktivnosti Direkcije uglavnom se odnose na koordinaciju rada svih sastavnih dijelova Stranke te informiranje članstva o novostima i aktivnostima Stranke tijekom godine. Stranka je punopravni član Liberalne internacionale (LI) i Saveza liberala i demokrata Europe (ALDE), a Mladi hrvatski liberali su punopravni član Mladih europskih liberala (LYMEC).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Financijski izvještaji s prilogima (Program rada i Financijski plan za 2021. te Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku (28. veljače 2022.). Nadalje, navedeni financijski izvještaji s propisanim prilogima, ali i Financijski plan za 2021. te njegove izmjene (prema računskom planu za neprofitne organizacije te prema aktivnostima) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja 30. ožujka 2022. Uneseni financijski izvještaji s propisanim prilogima u informacijski sustav za nadzor financiranja objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.485.309,00 kn, što je 249.926,00 kn ili 14,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 145.709,00 kn ili 10,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	747.029,00	808.327,00	108,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	864.879,00	618.685,00	71,5
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	27.313,00	27.527,00	100,8
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	41.739,00	25.750,00	61,7
5.	Drugi prihodi	54.275,00	5.020,00	9,2
	Ukupni prihodi	1.735.235,00	1.485.309,00	85,6

Vrijednosno značajniji su prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 808.327,00 kn ili 54,4 % i prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 618.685,00 kn ili 41,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 58.297,00 kn ili 3,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnije su manje ostvareni prihodi (po posebnim propisima) iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 246.194,00 kn ili 28,5 % (zbog manjeg broja vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nakon lokalnih izbora održanih u 2021.) te drugi prihodi za 49.255,00 kn ili 90,8 % (zbog prihoda od prodaje dugotrajne imovine koji su prethodne godine ostvareni u iznosu od 50.000,00 kn, a u 2021. nisu ostvareni).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 808.327,00 kn. Odnose se na prihode iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 797.202,00 kn i za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela iz proračuna lokalne jedinice u iznosu od 11.125,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju, srpnju i listopadu 2021. Prema navedenim odlukama, Stranci su dodijeljena sredstva za dva zastupnička mjesta, a doznačavana su tromjesečno.

Prihodi za naknadu troškova izborne promidžbe (iz proračuna Grada Zagreba) u iznosu od 11.125,00 kn odnose se na naknadu troškova izborne promidžbe za mjesne odbore Grada Zagreba u iznosu od 1.125,00 kn i Gradsku skupštinu Grada Zagreba u iznosu od 10.000,00 kn, odnosno pripadajući dio naknade troškova izborne promidžbe koji je politička stranka, nositelj koalicijskog sporazuma (Hrvatska demokratska zajednica) uplatila na račun Stranke s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe sukladno koalicijskim sporazumima koji su zaključeni s političkim strankama – koalicijskim partnerima (Hrvatskom demokratskom zajednicom i Hrvatskom strankom umirovljenika) za lokalne izbore i izbore za vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora u Gradu Zagrebu. Odluku o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21) donijela je Vlada Republike Hrvatske 14. travnja 2021.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 618.685,00 kn (od čega se 588.844,00 kn odnosi na prihod tekućeg razdoblja, a 29.841,00 kn na naplaćena potraživanja iz prethodnih godina). Navedeni prihodi ostvareni su za redovito godišnje financiranje Stranke na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 10. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici, a odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbom članka 96. navedenog Zakona, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Prema podacima Stranke, do izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svibnju 2021. Stranka je imala ukupno 128 članova predstavničkih tijela, a nakon provedenih izbora na 31. prosinca 2021. imala je 114 članova predstavničkih tijela. Pravo na redovito godišnje financiranje ostvareno je iz proračuna jedanaest županija, 18 gradova i 31 općine.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 27.527,00 kn, a odnose se na članarine u iznosu od 27.375,00 kn (članarine za 2021. u iznosu od 21.335,00 kn, članarine iz prethodnog razdoblja naplaćene u tekućem razdoblju u iznosu od 4.960,00 kn, unaprijed naplaćeni prihodi od članarina u iznosu od 1.080,00 kn) te članske doprinose u iznosu od 152,00 kn.

Ostvareni su prema odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Statuta i Odluke Predsjedništva.

Odredbama članka 16. Statuta određeno je da su članovi dužni plaćati članarinu. Odlukom Predsjedništva iz lipnja 2014. određena je članarina u iznosu od 5,00 kn mjesečno ili 60,00 kn godišnje. Također, članovi Stranke koji su članovi predstavničkih i izvršnih tijela jedinica lokalne samouprave, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi izvršne vlasti Republike Hrvatske te članovi upravnih vijeća i nadzornih odbora tvrtki u državnom vlasništvu, odlukom Predsjedništva iz veljače 2006., dužni su uplaćivati članski doprinos od 5,0 % netoiznosa svojih primanja na račun Stranke. Prema podacima Stranke, koncem 2021. Stranka je imala 14 820 članova. O primljenim članarinama i članskim doprinosima sastavljane su evidencije te izdavane potvrde.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 25.750,00 kn za financiranje redovne političke aktivnosti. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) od 46 fizičkih osoba u iznosu od 24.750,00 kn te jedne pravne osobe u iznosu od 1.000,00 kn. Izvješće o donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti uneseno je u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeno na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Godišnji dobrovoljni prilozima (donacije) nisu prelazili iznose propisane odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) su izdavane.

S obzirom na to da su, prema podacima iz izvješća o primljenim donacijama (obraci IZ-D-IP), u 2021. ostvareni i dobrovoljni prilozima (donacije) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 15.052,00 kn (koji su uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja, ali ne i evidentirani u poslovnim knjigama te iskazani u financijskim izvještajima Stranke), ukupno su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 40.802,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.627.602,00 kn, što je 491.722,00 kn ili 43,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 107.932,00 kn ili 7,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	245.209,00	323.537,00	131,9
2.	Materijalni rashodi	825.598,00	1.150.463,00	139,3
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	284.555,00	618.281,00	217,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	541.043,00	532.182,00	98,4
3.	Rashodi amortizacije	7.186,00	6.264,00	87,2
4.	Financijski rashodi	5.658,00	7.970,00	140,9
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	5.902,00	69.700,00	1 181,0
6.	Drugi rashodi	46.327,00	69.668,00	150,4
	Ukupni rashodi	1.135.880,00	1.627.602,00	143,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	1.735.235,00	1.485.309,00	85,6
	Višak prihoda	599.355,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	142.293,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 1.150.463,00 kn ili 70,7 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 323.537,00 kn ili 19,9 %. Svi drugi rashodi iznose 153.602,00 kn i imaju udjel od 9,4 % u ukupnim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 333.726,00 kn ili 117,3 % zbog lokalnih izbora, rashodi za zaposlene u iznosu od 78.328,00 kn ili 31,9 % zbog zapošljavanja nove djelatnice te rashodi za donacije (pomoći) za 63.798,00 kn ili 1 081,0 % zbog davanja donacije dva montažna stambena objekta na potresom pogođenom području.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 323.537,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 203.847,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 33.635,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu od 86.055,00 kn (otpremnina 55.000,00 kn, naknade za prijevoz na posao i s posla 13.805,00 kn, nagrada za uspješan rad 11.250,00 kn, prigodne godišnje nagrade 6.000,00 kn). Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu na neodređeno vrijeme, od čega jedna zaposlenica na puno radno vrijeme, jedna na dvadeset sati tjedno i jedan zaposlenik na tri i pol sata tjedno. Plaće su obračunane i isplaćene na temelju propisa koji uređuju način obračuna i isplate plaća.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 618.281,00 kn, što je 38,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u vezi s lokalnim izborima održanim u svibnju 2021. u iznosu od 585.334,00 kn (od čega se na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi 396.791,00 kn, izbor kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike koje je Stranke predložila 120.414,00 kn i druge usluge promidžbe i informiranja u vezi s lokalnim izborima 68.129,00 kn) te rashode promidžbe i informiranja za redovito poslovanje Stranke (objave na Facebook profilu Stranke, objava čestitke za Uskrs te promotivne majice) u iznosu od 32.947,00 kn.

Stranka je na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sudjelovala samostalno i u koaliciji s više političkih stranaka – koalicijskih partnera (između ostalog, s Hrvatskom demokratskom zajednicom, Hrvatskom strankom umirovljenika, Matija Posavec – nezavisnom listom, Nezavisnom listom mladih, Pametno za Split i Dalmaciju, Hrvatskom narodnom strankom – liberalnim demokratima, Demokratskom strankom umirovljenika, Hrvatskom narodnom strankom – reformistima, Hrvatskom strankom umirovljenika, Hrvatskom seljačkom strankom, Hrvatskom strankom prava, Hrvatskom konzervativnom strankom, Strankom demokratske akcije Hrvatske, Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Građansko-liberalnim savezom i Hrvatskim suverenistima), s kojima je zaključila 15 sporazuma. Navedenim sporazumima utvrđen je, između ostalog, način zajedničkog sudjelovanja na lokalnim izborima, a nije utvrđen iznos financiranja.

Za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojima je sudjelovala samostalno Stranka je otvorila 41 poseban račun (utvrđeno prema potvrdama poslovne banke o zatvaranju navedenih računa). Po okončanju izbora, sastavila je financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe s propisanim prilogima te ih dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Prema podacima iz navedenih financijskih izvještaja, troškovi izborne promidžbe iskazani su u iznosu od 301.783,00 kn.

S obzirom na to da je Stranka u okviru rashoda za promidžbu i informiranje u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala svoje prijenose/uplate sredstava na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe koje je Stranka otvorila za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na posebne račune koje su otvorili kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike i župana koje je Stranka predložila, kao i povrate preostalih neutrošenih sredstava sa spomenutih posebnih računa (u negativnim iznosima) na redovan račun Stranke te troškove bankarskih naknada pri zatvaranju posebnih računa, i to međusobnim prebijanjem, bez odgovarajućih knjigovodstvenih isprava (pojedinačnih ulaznih računa navedenih u izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe – obrazac: IZ-T-IP), nije moguće utvrditi eventualne razlike, a ni usporedba podataka u vezi s izbornom promidžbom koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke s podacima koji su iskazani u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe s propisanim priložima nije omogućena.

Skreće se pozornost da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore (koji dio rashoda odnosno obveza financira pojedini koalicijski partner, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedinog koalicijskog partnera), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Stranka nositelj koalicijskog sporazuma primljene predujmove treba evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe, a ukupne rashode izborne promidžbe, po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe. Stranka koalicijski partner dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana te obveze prema koalicijskom partneru.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 532.182,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na rashode za ostale usluge u iznosu od 159.510,00 kn (intelektualne i savjetodavne usluge u iznosu od 80.000,00 kn, usluge studentskog centra u iznosu od 27.761,00 kn, knjigovodstvene usluge u iznosu od 27.000,00 kn, ostale administrativne usluge u iznosu od 17.500,00 kn, usluge čišćenja u iznosu od 5.631,00 kn te ostale nespomenute usluge u iznosu od 1.618,00 kn), zakupnine i najamnine u iznosu od 129.601,00 kn (zakupi poslovnih prostora koje Stranka koristi u iznosu od 127.710,00 kn i najam opreme u iznosu od 1.891,00 kn), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 58.979,00 kn, ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 55.045,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 41.651,00 kn te rashode za materijal i energiju u iznosu od 31.739,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 6.264,00 kn, a odnose se na obračun amortizacije dugotrajne imovine. Amortizacija je obračunana u skladu s Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak) prema utvrđenim stopama.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 7.970,00 kn odnose se na rashode za bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 5.722,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu od 2.197,00 kn i zatezne kamate u iznosu od 51,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 69.700,00 kn, a odnose se na rashode za danu humanitarnu pomoć u iznosu od 66.505,00 kn te donacije udrugama i fizičkim osobama u iznosu od 3.195,00 kn. Rashodi za danu humanitarnu pomoć odnose se na donaciju dva kontejnera fizičkim osobama s područja Gline koje je pogođeno potresom. Rashodi su ostvareni za nabavu dva kontejnera u iznosu od 62.880,00 kn te troškove opreme u iznosu od 3.625,00 kn prema Godišnjem programu rada i izmjenama Financijskog plana prema aktivnostima.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 69.668,00 kn odnose se na ugovorne kazne i naknade šteta u iznosu od 63.349,00 kn te ovrhe iz prethodnih godina u iznosu od 6.319,00 kn (najznačajnije su ovrhe od gradova Trogira i Benkovca u iznosu od 4.432,00 kn zbog podmirenja obveza za najam i komunalnu naknadu za prostore koje Stranka koristi). Rashodi za ugovorne kazne i naknade šteta najvećim dijelom se odnose na naplatu prekršajnog naloga Općinskog suda u Bjelovaru u iznosu od 40.000,00 kn (studeni 2021.), naplatu prekršajnog naloga u iznosu od 13.333,00 kn (listopad 2021.) te naplatu temeljem pravomoćne presude (ožujak 2021.) u iznosu od 3.333,00 kn, za kršenje pravila tijekom provođenja izbora i isticanja kandidata.

– Manjak/višk prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 142.293,00 kn. Preneseni višk prihoda iz prethodnih godina iznosi 705.422,00 kn (odnosi se na iskazani višk prihoda za 2020. u iznosu od 599.355,00 kn i korekciju u iznosu od 106.067,00 kn) te višk prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 563.129,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 906.369,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	55.958,00	60.782,00	108,6
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	55.958,00	60.782,00	108,6
2.	Financijska imovina	976.753,00	845.587,00	86,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	677.475,00	575.393,00	84,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	81.611,00	52.527,00	64,4
2.3.	Potraživanja za prihode	217.667,00	217.667,00	100,0
Ukupno imovina		1.032.711,00	906.369,00	87,8
3.	Obveze	289.254,00	305.205,00	105,5
3.1.	Obveze za rashode	70.508,00	86.998,00	123,4
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	218.746,00	218.207,00	99,8
4.	Vlastiti izvori	743.457,00	601.164,00	80,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		1.032.711,00	906.369,00	87,8

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. manja je za 126.342,00 kn ili 12,2 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2021. Smanjenje imovine uglavnom se odnosi na stanje novca u banci i blagajni koje je manje za 102.082,00 kn ili 15,1 %, dok se smanjenje vlastitih izvora i obveza uglavnom odnosi na manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 142.293,00 kn koji je nastao zbog manje ostvarenih prihoda, a više ostvarenih rashoda u vezi s izbornom promidžbom i lokalnim izborima koji su održani u svibnju 2021.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 60.782,00 kn odnosi se na opremu (između ostalog, uredsku opremu i namještaj te informatičku i komunikacijsku opremu) u iznosu od 853.006,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 29.390,00 kn, knjige u iznosu od 7.131,00 kn, umjetnička djela u iznosu od 5.000,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu od 833.745,00 kn.

Vrijednost financijske imovine u iznosu od 845.587,00 kn odnosi se na novac u banci u iznosu od 556.701,00 kn i u blagajni u iznosu od 18.692,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 52.527,00 kn (od čega depozit kod poslovne banke na temelju zaključenog ugovora iz prijašnjih godina u iznosu od 40.000,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 12.527,00 kn) te potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 217.667,00 kn. Navedena potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u jednakom su iznosu (217.667,00 kn) iskazana i 1. siječnja i 31. prosinca 2021., kao i u okviru odgođenog priznavanja prihoda (za prethodnu i tekuću godinu). Odnose se na potraživanja po posebnim propisima iz prethodnih razdoblja, i to od gradova u iznosu od 167.519,00 kn, općina u iznosu od 26.859,00 kn i županija u iznosu od 23.289,00 kn. Podatak o naplaćenim potraživanjima nije dostavljen Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.).

Obveze su koncem 2021. iskazane u iznosu od 305.205,00 kn. Odnose se na obveze za rashode u iznosu od 86.998,00 kn (od čega su obveze prema dobavljačima 70.405,00 kn, a obveze za zaposlene 16.593,00 kn) i naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu od 218.207,00 kn (odgođeno priznavanje prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke 217.667,00 kn te unaprijed plaćeni prihodi 540,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) u cijelosti su podmirene obveze prema dobavljačima i obveze za zaposlene, što je 28,4 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 601.164,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu od 38.035,00 kn te višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju) u iznosu od 563.129,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 23. svibnja do 15. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Statut Stranke (studeni 2009.)
6. Program rada i Financijski plan Stranke za 2021. (prosinac 2020.) te izmjene Financijskog plana (prosinac 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima od članarina i članskih doprinosa, prihodima od dobrovoljnih priloga (donacija), obračunom plaća te ulaznim računima. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Stranke, zaposlenicom Stranke i osobom koja obavlja knjigovodstvene poslove te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje te prihode.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Prema odredbama Statuta, Nadzorni odbor ocjenjuje, između ostalog, jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski. Prema Zapisniku sa sjednice Nadzornog odbora iz studenoga 2021., na kojoj je raspravljano o Izvješću o nadzoru financijskog poslovanja za 2021., nadzorom su pregledani ulazni računi, putni nalozi i izvodi poslovne banke te nisu utvrđene nepravilnosti.

Pisana pravila financijskog poslovanja i postupanja s dokumentacijom odnosno pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, odluka u vezi s blagajničkim poslovanjem, kao ni unutarnji akt o dodjeli donacija nisu doneseni. Također, u 2021. izobrazba za promidžbu primjene visokih etičkih standarda nije organizirana (ni u obliku seminara ili nekom drugom obliku). Prema odredbi članka 4., stavka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Učinkovit sustav unutarnjih kontrola u 2021. nije u potpunosti uspostavljen jer su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s planiranjem, računovodstvenim poslovanjem, financijskim izvještajima te prihodima.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivnosti uspostavljanja učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.

- 1.2. *Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će poduzeti aktivnosti uspostavljanja učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja.*

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada Stranke i Financijski plan (prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije) te Financijski plan po aktivnostima doneseni su u prosincu 2020., a izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2021.

Financijski plan ni izmjene i dopune Financijskog plana ne sadrže obrazloženje financijskog plana. Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata i obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. spomenutog Pravilnika, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan, a obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu sa programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje obrazloženja financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Godišnji program rada Stranke za 2021. sadrži Temeljna načela djelovanja Stranke, redovite stranačke aktivnosti i predstavljanje Stranke u javnosti te međunarodne aktivnosti, pri čemu je cilj Stranke prosperitet društva temeljen na poduzetništvu, obrazovanju, znanosti, očuvanju okoliša, moralnoj odgovornosti i radu. Redovite stranačke aktivnosti Stranka planira provoditi na lokalnoj, područnoj/regionalnoj i nacionalnoj razini putem temeljnih ogranaka, županijskih organizacija Stranke i središnjih tijela Stranke te kroz aktivnosti Direkcije. U vezi s djelovanjem lokalnih tijela Stranke predviđeno je djelovanje općinskih i gradskih ogranaka koji djeluju u skladu sa svojim planovima i programima, usklađenima sa županijskim organizacijama. U Godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti nisu navedeni iznosi planiranih rashoda prema vrstama utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije ni izvori financiranja kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih Programom rada.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz planirane aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije i izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

- 2.2. Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju o davanju obrazloženja financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i preporuku da u godišnjem programu rada uz planirane aktivnosti navede i planirane rashode te izvore financiranja.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Poslovne knjige i evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Poslovne knjige koncem godine nisu uvezane ni ovjerene ili potpisane elektroničkim potpisom. Prema odredbama članka 16. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovne knjige se zaključuju na kraju poslovne godine. Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga mora se nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštititi na način da se onemogućiti izmjena pojedinih ili svih dijelova ili listova glavne knjige, da je glavnu knjigu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir te mora biti potpisana elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis. Ako nije moguće zaštititi poslovne knjige koje se vode kao elektronički zapis na propisan način, one se ispisuju na papir i uvezuju u roku od 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose. Zakonski zastupnik neprofitne organizacije potpisuje ispisane i uvezane poslovne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne knjige na kraju poslovne godine zaštititi na način propisan odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 25.750,00 kn za financiranje redovne političke aktivnosti Stranke, a nisu evidentirani ni iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe, koji su u izvješćima o primljenim donacijama (obrasci IZ-D-IP) iskazani u iznosu od 15.052,00 kn (podaci su uneseni i u informacijski sustav za nadzor financiranja).

Prema odredbama članka 10., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 4., stavka 2. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu, između ostalog, osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda. Prihodi od donacija, prema odredbi članka 34. spomenutog Pravilnika, obuhvaćaju novac i drugu imovinu koju, bez obveze vraćanja ili protučinidbe, neprofitna organizacija, između ostalog, dobije i od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te od građana i kućanstava.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sve prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) primljene tijekom godine u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Stranka je na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sudjelovala samostalno i u koaliciji s više političkih stranaka – koalicijskih partnera. U dijelu izbora na kojima je sudjelovala samostalno otvorila je 41 poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe (prema potvrdama poslovne banke o zatvaranju navedenih računa).

Iz poslovnih knjiga, u okviru skupine računa 11, nije vidljiv broj posebnog računa, promet ni saldo pojedinačno za svaki poseban račun, jer spomenuti posebni računi u poslovnim knjigama nisu evidentirani zasebno.

Prema odredbama članka 10., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 4., stavka 2. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu, između ostalog, osigurati podatke pojedinačno i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Financijska imovina propisana je odredbama članaka 16. i 17. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu, između ostalog, osigurati podatke pojedinačno po vrstama rashoda.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke evidentirani su i iskazani rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 618.281,00 kn, od čega se na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi 396.791,00 kn, izbor kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike koje je Stranke predložila 120.414,00 kn, druge usluge promidžbe i informiranja u vezi s izborima 68.129,00 kn te rashode promidžbe i informiranja za redovito poslovanje Stranke 32.947,00 kn.

Prema podacima iz financijskih izvještaja o financiranju troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojima je Stranka sudjelovala samostalno (i koje je s propisanim priložima dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, po okončanju izbora), troškovi izborne promidžbe iznosili su 301.783,00 kn. Za rashode u iznosu od 283.551,00 kn, koji su ostvareni za promidžbu i informiranje za potrebe lokalnih izbora, Stranka nije Državnom uredu za reviziju dostavila dokumentaciju.

Usporedba podataka u vezi s izbornom promidžbom koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke s podacima koji su iskazani u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe s propisanim priložima, kao i utvrđivanje eventualnih razlika nije omogućeno. Naime, u okviru rashoda za promidžbu i informiranje (osim računa dobavljača/pružatelja usluge za objave i oglašavanja u vezi s izbornom promidžbom, koji nisu iskazani u financijskim izvještajima o financiranju troškova izborne promidžbe i propisanim priložima), u poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani prijenosi/uplate sredstava Stranke na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe koje je Stranka otvorila za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na posebne račune koje su otvorili kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike i župana koje je Stranka predložila, kao i povrati preostalih neutrošenih sredstava sa spomenutih posebnih računa (u negativnim iznosima) na redovan račun Stranke te troškovi bankarskih naknada pri zatvaranju posebnih računa (koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru financijskih rashoda), i to međusobnim prebijanjem, bez knjigovodstvenih isprava (pojedinačnih ulaznih računa navedenih u izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe – obrazac: IZ-T-IP, koji je sastavni dio financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe).

Odredbama članka 12. i 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da se unos podataka u glavnu knjigu provodi po unaprijed pripremljenom računskom planu za neprofitne organizacije, kojim su utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, između ostalog, definirani su Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže u knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, kao i evidentiranje rashoda na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže unos podataka u poslovne knjige po računskom planu za neprofitne organizacije, odnosno knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja na temelju knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacije te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Blagajničko poslovanje

Stranka je tijekom 2021. obavljala poslovanje gotovim novcem putem kunske blagajne Direkcije. Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021. novac u blagajni iznosi 18.692,00 kn, od čega se na kunsku blagajnu odnosi 17.714,00 kn (blagajna Direkcije u iznosu od 6.703,00 kn i organizacijskih jedinica iz prethodnih godina u ukupnom iznosu od 11.011,00 kn) te deviznu blagajnu 978,00 kn.

Početkom 2021. stanje kunske blagajne Direkcije iznosilo je 7.993,00 kn, uplate u blagajnu iznosile su 1.100,00 kn, što ukupno iznosi 9.093,00 kn, a isplate su iznosile 2.390,00 kn te stanje koncem godine iznosi 6.703,00 kn.

Blagajničko poslovanje nije vođeno uredno. Za 2021. ispostavljen je jedan blagajnički izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. (umjesto mjesečno odnosno u trenutku nastale poslovne promjene), ispostavljene su tri uplatnice (podizanje sredstava sa žiroračuna i uplata u blagajnu) te sedam isplatnica (računi za sitne materijalne troškove i konzumacije). Blagajnički izvještaj ovjerio je zakonski predstavnik, dok je uplatnice i isplatnice, u dijelu likvidator, blagajnik, primatelj i uplatitelj, ovjerila ista osoba, a pojedini priloženi ulazni računi nisu ovjereni niti je na računima navedena svrha ugošćavanja. Nadalje, Stranka nema donesenu odluku u vezi s blagajničkim poslovanjem kojom bi bila utvrđena visina blagajničkog maksimuma, kao i osoba za vođenje blagajničkog poslovanja te likvidator.

Prema odredbama članka 14., stavka 2., točke 4. i članka 15., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija, između ostalog, vodi i knjigu (dnevnik) blagajni, a poslovne knjige vode se na način da osiguravaju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja. Prema odredbama članka 17., stavaka 1. – 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje blagajničkog poslovanja na temelju uredne dokumentacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje donošenje odluke u vezi s blagajničkim poslovanjem kojom bi bila utvrđena visina blagajničkog maksimuma, kao i osoba za vođenje blagajničkog poslovanja i likvidator te vođenje blagajničkih izvještaja mjesečno odnosno u trenutku nastale poslovne promjene.

– Popis imovine i obveza

Stranka je donijela Odluku o provođenju popisa imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. Navedenom Odlukom utvrđen je datum provođenja popisa imovine i obveza u razdoblju od 31. prosinca 2021. do 15. siječnja 2022. te je imenovano povjerenstvo za obavljanje popisa. Povjerenstvo za popis imovine i obveza je 13. siječnja 2022. sastavilo izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza. Predsjednik Stranke je 20. siječnja 2022. na temelju predočenih popisnih lista konstatirao da popisom nisu utvrđeni viškovi i manjkovi.

Revizijom je utvrđeno da popisom nije obuhvaćena sva imovina i obveze Stranke. Stanja iskazana u financijskim izvještajima za 2021. i evidentirana u poslovnim knjigama u pojedinim slučajevima ne odgovaraju stanjima utvrđenim popisom imovine i obveza na 31. prosinca 2021. Tako je novac u blagajni u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentiran i iskazan u iznosu od 18.692,00 kn, a prema popisu imovine i obveza iznosi 19.982,00 kn, što je 1.290,00 kn više; sitni inventar je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentiran i iskazan u iznosu od 19.236,00 kn, a prema popisu imovine i obveza iznosi 14.427,00 kn, što je manje za 4.809,00 kn. Nadalje, popisom imovine i obveza nije obuhvaćen novac na prijelaznom računu u iznosu od 500,00 kn te potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenika za više plaćene poreze u iznosu od 12.527,00 kn (koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima). Također, popisom imovine i obveza obuhvaćena su potraživanja za prihode (od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 217.666,00 kn, koja su jednaka potraživanjima prethodne godine. Popisom imovine i obveza nije navedeno je li obavljena provjera starosne strukture navedenih potraživanja te utvrđena eventualna nenaplativa i zastarjela potraživanja.

Prema odredbama članaka 19. – 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je na početku poslovanja popisati imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti u količinama i u novčanom iznosu.

Neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije. Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku. Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine i mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza obaviti u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Potraživanja

Potraživanja od članarina i članskih doprinosa nisu utvrđena, kao ni evidentirana u poslovnim knjigama te iskazana u financijskim izvještajima. Također, Stranka nema ustrojenu evidenciju o nepodmirenim članarinama i članskim doprinosima. U okviru prihoda od članarina i članskih doprinosa, u poslovnim knjigama su evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane članarine u iznosu od 27.375,00 kn (za 2021. članarine 21.335,00 kn, iz prethodnog razdoblja naplaćene u tekućem razdoblju 4.960,00 kn i unaprijed naplaćeni prihodi od članarina 1.080,00 kn) te članski doprinosi u iznosu od 152,00 kn.

Prema odredbama članaka 10. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija je obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora i, između ostalog, obvezno voditi analitičku evidenciju potraživanja. Prema odredbama članka 16. Statuta određeno je da su članovi dužni plaćati članarinu. Odlukom Predsjedništva iz lipnja 2014. određena je članarina u iznosu od 5,00 kn mjesečno ili 60,00 kn godišnje. Također, članovi Stranke koji su članovi predstavničkih i izvršnih tijela jedinica lokalne samouprave, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi izvršne vlasti Republike Hrvatske te članovi upravnih vijeća i nadzornih odbora tvrtki u državnom vlasništvu, odlukom Predsjedništva iz veljače 2006., dužni su uplaćivati članski doprinos od 5,0 % netoiznosa svojih primanja na račun Stranke, putem trajnog naloga.

S obzirom na to da navedena evidencija nije ustrojena za 2021. i prijašnje godine, tijekom 2021. nisu poduzimane mjere naplate nenaplaćenih potraživanja od članarina i članskih doprinosa, osim dopisa predsjednika iz studenoga 2021. kojim se navodi da svi članovi trebaju plaćati članarinu u iznosu od 5,00 kn mjesečno odnosno 60,00 kn godišnje.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje cjelovite evidencije o obveznicima podmirenja članarine i članskog doprinosa te sukladno navedenom i evidencije o nepodmirenim članarinama i članskim doprinosima, kao i evidentiranje potraživanja za prihode od članarina i članskih doprinosa u poslovnim knjigama, kao i iskazivanje u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje poduzimati mjere naplate potraživanja od članova Stranke u skladu sa Statutom.

Potraživanja za prihode (po posebnim propisima) od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u jednakom su iznosu od 217.667,00 kn iskazana i 1. siječnja i 31. prosinca 2021., kao i u okviru odgođenog priznavanja prihoda (za prethodnu i tekuću godinu).

Prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su za redovito godišnje financiranje Stranke na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pojedina potraživanja za navedene prihode, s obzirom na to da su naplaćena, nisu trebala biti evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima na 31. prosinca 2021. (između ostalog, potraživanje prema Gradu Bjelovaru na 31. prosinca 2021. iskazano je u iznosu od 15.733,00 kn, a naplaćeno je 3. siječnja 2020. i odnosi se na 2019.).

Nadalje, potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja se odnose na 2021. nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima. Stranka ne vodi evidenciju zaduženja po svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima na 31. prosinca 2021. ima članove u predstavničkim tijelima, a koja bi sadržavala cjelovite podatke odnosno iznose zaduženja po odlukama (pojedinačno po lokalnoj jedinici), uplate odnosno prihode i eventualna potraživanja, kako bi evidencija naplate potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bila točna i cjelovita, nego se potraživanja evidentiraju po naplati prihoda odnosno evidentiraju se samo lokalne jedinice koje doznaju sredstva. Također, za 2021. Stranka nema ni pribavljene odluke svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju, u kojima na 31. prosinca 2021. ima članove u predstavničkim tijelima. Iz navedenog je vidljivo da Stranka nema cjelovite podatke ni evidenciju o iznosu pripadajućih sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2021. U pojedinim slučajevima tijekom godine se obavljaju usklađenja s onim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave od kojih su pribavljene odluke (telefonskim ili elektroničkim putem), dok druge mjere naplate (upućivanje opomena ili drugim načinom s obzirom na to da opomena ne prekida zastaru) nisu poduzimane.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje pravodobno pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te voditi potpune i cjelovite evidencije u vezi s iznosima pripadajućih sredstava iz njihovih proračuna.

Također, nalaže voditi evidenciju zaduženja po svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te evidentiranje i iskazivanje svih potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. Stranka je prihvatila sve naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će zaštititi poslovne knjige u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, navodi da će iskazati donacije dobivene na posebne račune i rashode po vrstama dobivene od izbornih jedinica unutar računa glavne knjige. Kod blagajničkog poslovanja navodi da će donijeti odluku o blagajničkom maksimumu te imenovati osobu za vođenje blagajničkog poslovanja i likvidatora. Kod provođenja popisa imovine i obveza postupit će prema danom nalogu. Također, navodi da će ustrojiti evidenciju članarina i poduzimati mjere njihove naplate. Kod potraživanja za prihode po posebnim propisima navodi da će voditi evidenciju zaduženja po svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te evidentirati i iskazivati sva potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Stranka je sastavila propisane financijske izvještaje (Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima) s prilogima (Program rada i Financijski plan za 2021., izmjene Financijskog plana (prema računskom planu za neprofitne organizacije i prema aktivnostima) te Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavljene, ali uz pojedine prihode i rashode u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi značajnijih odstupanja (između ostalog, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u odnosu na prethodnu godinu manje su ostvareni za 15.989,00 kn ili 38,3 %; drugi nespomenuti materijalni rashodi su u odnosu na prethodnu godinu više ostvareni za 7.432,00 kn ili 15,6 %, dok su financijski rashodi u odnosu na prethodnu godinu više ostvareni za 2.312,00 kn ili 40,9 %).

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje, mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu: pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sudski sporovi u tijeku) te pregled stanja i rokova dospijea dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (*leasing*). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

4.2. *Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da će u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima opisati razloge većih odstupanja.*

5. Prihodi

5.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.485.309,00 kn, što je 249.926,00 kn ili 14,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupno ostvarenih prihoda, na prihode od članarina i članskih doprinosa odnosi se 27.527,00 kn ili 1,9 %, a prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) 25.750,00 kn ili 1,7 %.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni u iznosu od 27.527,00 kn odnose se na članarine u iznosu od 27.375,00 kn (članarine za 2021. u iznosu od 21.335,00 kn i članarine iz prethodnog razdoblja naplaćene u tekućem razdoblju u iznosu od 4.960,00 kn, što ukupno iznosi 26.295,00 kn, kao i unaprijed naplaćeni prihodi od članarina u iznosu od 1.080,00 kn) te članske doprinose u iznosu od 152,00 kn.

Evidencija o primljenim članarinama i članskim doprinosima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. vođena je na propisanom Obrascu EV-Č. Prema navedenoj evidenciji uplaćeno je 427 članarina i članskih doprinosa u ukupnom iznosu od 26.447,00 kn, od čega se na članarine odnosi 26.295,00 kn, a članski doprinos 152,00 kn. U pojedinim slučajevima podaci o uplatitelju nisu potpuni jer ne sadrže adresu ili osobni identifikacijski broj.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, političke stranke dužne su voditi evidenciju te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa vode kronološki na Obrascu: EV-Č, a evidencija treba sadržavati specificirane podatke o uplatiocu (ime i prezime, osobni identifikacijski broj te adresa), datumu uplate, o uplaćenom iznosu u gotovini odnosno na žiroračun.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje evidencija o primljenim članarinama i članskim doprinosima sa svim propisanim podacima u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 25.750,00 kn (evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima) odnose se na prihode od građana i kućanstava u iznosu od 24.750,00 kn te prihode od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba u iznosu od 1.000,00 kn, za financiranje redovne djelatnosti.

S obzirom na to da su, prema podacima iz izvješća o primljenim donacijama (obraci IZ-D-IP), u 2021. ostvareni i dobrovoljni prilogi (donacije) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 15.052,00 kn (koji su uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja, ali ne i evidentirani u poslovnim knjigama te iskazani u financijskim izvještajima Stranke), ukupno su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 40.802,00 kn. U okviru dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe kao pravna osoba navedena je i Stranka, i to za donaciju u novcu u iznosu od 7.250,00 kn (navedena donacija iskazana je u Izvješću o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe za izbor članova Općinskog vijeća Općine Gornji Mihaljevec).

Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka je sastavila izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti (obrazac IZ-D-RPA) te više izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe (obrazac IZ-D-IP), koja nisu sastavni dio godišnjih financijskih izvještaja Stranke. Evidencija o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti (obrazac EV-D-RPA) tijekom godine nije vođena. Nadalje, potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) sastavljane su na propisanom obrascu (POT-D-RPA), ali ne sadrže podatke o mjestu i datumu izdavanja potvrde, kao ni potpis ovlaštene osobe Stranke.

Odredbama članka 2. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, između ostalog, propisano je da su političke stranke dužne, sukladno članku 20., stavku 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti (kronološki na obrascu EV-D-RPA) te izdavati potvrde o primitku donacija (na obrascu POT-D-RPA), koje su sastavni dio ovoga Pravilnika. Evidencija o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti treba sadržavati specificirane podatke o donatoru (ime i prezime odnosno naziv, osobni identifikacijski broj te adresa), datumu uplate donacije odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi te o vrsti svake pojedine donacije. Potvrda o primitku donacija sadrži ime i prezime odnosno naziv, adresu i osobni identifikacijski broj političke stranke, nezavisnog zastupnika odnosno nezavisnog vijećnika; ime i prezime odnosno naziv, osobni identifikacijski broj te adresu donatora; datum primitka; iznos uplaćenih sredstava odnosno tržišnu vrijednost darovanog proizvoda ili usluge; vrstu donacije; mjesto i datum izdavanja potvrde te potpis ovlaštene osobe političke stranke, nezavisnog zastupnika odnosno nezavisnog vijećnika.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidencije o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti i izdavati potvrde o primitku donacija sa svim potrebnim podacima u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

- 5.2. *Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s vođenjem evidencija potraživanja od članarina. U vezi s приходima od dobrovoljnih priloga (donacija) nije se očitovala.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. provjereno je je li Stranka postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2020.	Poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-materijalnog poslovanja Stranke.	30. travnja 2022.	nije provedeno
2.	Planiranje	2020.	Sastaviti obrazloženje financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	30. travnja 2022.	nije provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2020.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sitni inventar, umjetnička djela te informatičku opremu na propisanim računima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2022.	provedeno
4.		2020.	U financijskim izvještajima iskazati te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	30. travnja 2022.	nije provedeno
5.		2020.	Poduzimati aktivnosti za naplatu članarine u skladu s odredbama Statuta.	30. travnja 2022.	nije provedeno
6.		2020.	S jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uskladiti podatke te poduzimati aktivnosti za naplatu potraživanja.	30. lipnja 2022.	nije provedeno
7.	Financijski izvještaji	2020.	Iskazivati podatke u financijskim izvještajima tako da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
8.	Prihodi	2020.	Voditi evidenciju i izdavati potvrde o primljenim članarinama i članskim doprinosima sa svim propisanim podacima na obrascima u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	30. travnja 2022.	djelomično provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- Evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima su vođene, ali u pojedinim slučajevima podaci o uplatitelju članarine nisu potpuni jer ne sadrže adresu ili osobni identifikacijski broj.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka u Očitovanju, između ostalog, navodi da će postupiti prema danim nalogima i preporukama iz prošle revizije koji nisu u cijelosti provedeni.*